

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Francja a Czechy.

P. Jaques Reirville, pisząc niedawno w „Action Française” o stosunkach w Europie środkowej, użył dosadnego wyrażenia o „szczerze czesko-słowackim” plegejącym w różnych kierunkach, byle się tylko zabezpieczyć przed zełknięciem pko w oko z Niemcami lub bolszewikami. P. Reinville z goryczą stwierdza, że Czechy opuszczają linię polityki francuskiej w chwili, gdy wynagania tej polityki mogłyby zmusić ich do zajęcia stanowiska po stronie Francji, czy to przeciw Niemcom, czy przeciw bolszewikom. Oni szukają porozumienia z temi państwami byle tylko ocalić swą neutralność.

Niewątpliwie tak jest istotnie, choć zauważyć należy, że dalsze rozczarowanie opinii francuskiej dowodzi tylko że od początku fałszywie oceniali Czechy i ich rolę w Europie środkowej. Państwo czeskie zawdzięcza ogromne poparcie, jakiego koalicja, a zwłaszcza, Francja udzieliła mu podczas rokowań pokojowych i po nich przy rozstrzygnięciu zwłaszcza kwestii terytorjalnych, tej nadziei, że stanie się ono twardą anty Niemiec. Na wchodzie, na którą liczyć będzie mogła Francja w razie jakiegś konfliktu z Niemcami, jest dywersja czeska ułatwiła walkę armii francuskiej. Pod tym kątem widzenia zaspokojono wszelkie żądania czeskie w kierunku Słowaczyny, a także i Rusi węgierskiej; mającej ułatwić im stworzenie kontaktu z Rosją, owego sławnego korytarza czesko-rosyjskiego, mającego być główną arterią odżywczą polityki czeskiej. Czesi stali urządzając się w nowym państwie rycho, jeśli już nie przedtem zorientowali się, że role, jakiej po nich spodziewa się Francja, jest dla nich bardzo ciężką do spełnienia.

Ośrodkowe ruchy narodowościowe już teraz bardzo silne, niemiecki, słowacki, węgierski, rusk, a świeżo i polski na przynajmniej Czechom Śląskowi dowodzą najdotkliwiej słabości wewnętrznej Czech. Widoczne jest, że przy konflikcie np. z Niemcami, Czechy, otoczone wezwadą zostaną zgniczone w pierwszym tygodniu wojny i choćby Francja zdołała Niemcy pobić i uratować byt państwa czeskiego, to jednak utrafię terytoria tylko czeskie. Słowacy, Rusini, czy Niemcy wydotawsz się raz z pod władzy czeskiej, więcej już pod nią nie wrdca; bo nie będzie miał kto na nich wygęzkwawać. Oto powody, dla których Czesi szukają porozumienia z Niemcami i na wypadek konfliktu francusko-niemieckiego, jak to już dziś dość głośno zaznaczają, będą się starali być dopóki można neutralnymi.

Wobec Rosji uczynią Czesi wszystko, by utrzymać z nią dobre stosunki, chcąc by to była chwilowo Rosja bolszewicka. Ona to bowiem, nie Francja, była zawsze i jest dziś nadzieją i ostoją Czechów na przyszłość. I dlatego z radością patrzą na Czechi na przegrana Polski w walce z Rosją, a będzie im nadzieją, że ta Rosja dotrze do Karpai, zaślądzkie może nad Wisłą i da Czechom oparcie polityczne i wojskowe, a wreszcie pole do szerokiej ekspanzji, wprost eksploatacji ekonomicznej. Z chwilą, gdy wojska bolszewickie stanęły pod Warszawą gdy zdawało się, że po jej upadku, przymerze niemiec ko-bolszewickie zapamięta nad środkową Europą, głównym przykazaniem polityki czeskiej stało się nie zdradzić ani z jednym, ani z drugim, z potentatów północnych. Zaczęto więc, którą p. Reinville nazwał gotowicą z strony „szczerą czeskiego” do „calowania butów zwycięzców”, n. b. zwycięzców dopiero przyszłych tj. Niemców i bolszewików.

My w Polsce nie mieliśmy złudzeń, że lew czeski będzie miał jedynie u siebie w domu, zwłaszcza wobec słabszych narodowości. Wiedzieliśmy z góry,

że Czechy mając do wyboru Machavelowe esere welpę e leone w polityce zewnętrznej wybiorą zawsze to pierwsze i dlatego, że często nie będą w stanie wybrać drugiego. Nie niallmy tedy i rozczarowani dziś coraz widoczniejszych w prasie francuskiej. Odbijają się one i we francuskiej polityce, która dość wyraźnie zaczyna szukać podstaw nad Dunajem w innych czynnikach niż dotąd, a przede wszystkim nie w Czechach. Nie wiadomo dokąd zaprowadzi ta rozpoczynająca się nowa orientacja polityki francuskiej, kładąca dźb silnie rękę zwłaszcza ra stosunkach rumuńsko-węgierskich. Faktem jest jednak, że się odbywa. To samo wystarczy, by podkreślić doniosłość tego faktu dla Polski, której najżywcotniejsze interesy wchodzą tu w grę.

Odezwa Komitetu Obrony Państwa.

Rodacy!
Kiedy groźba najeżdzu bolszewickiego i zalewu kraju przez hordy barbarzyńskie czerwonej armii stanęła przed oczami naszymi, wtedy cały Naród jak jeden mąż zapałem patriotycznym zerwał się do walki z wrogiem na śmierć i życie. Armia nasza zjednoczona z Narodem wierzą w zwycięstwo wraz z armią ochotniczą, jakby za dotknięciem różdżki czarodziejskiej w liczbę 100-tysięcznej, z łona Ojczyzny wyrosłej, oddając swe życie młode świętej sprawie Ojczyzny, zadała cios wrogowi, odparła go odwrót stolicy i wypędziła z ziem naszych, które doświadczyły na sobie dotknięcie, czem są rzekome dobrodziejstwa bolszewickiej religii. Zwyciężył żołnierz polski, bo czuł bliżej z nim jednoznacznie serce Narodu, bo wiedział, że ojcowie, matki, bracia i siostry przejęli są troską serdeczną o jego losy, że myślą o jego potrzebach, o jego cierpieniach i że gotowi są w każdej chwili nieść mu pomoc serdeczną. Ale niebezpieczeństwo minęło. Wróg polski dysz zemstą i żądzą zgłady, zbiera rozproszone zastępy, gromadzi nowe zaciągi i gotuje się do ponownego ataku. Żołnierz polski ma prawdopodobnie przed sobą jeszcze walkę i bardzo ciężką. To też społeczeństwo nie może, ani powinno nawet na chwilę ustać w swej serdecznej trosce o jego dobro, o jego zdrowie, o jego sily. A potrzeby zwłaszcza wobec zbliżającej się porę zimowej, nie tylko nie maleją, lecz rosną, więc i ofierność nasza powinna wzrastać bez przerwy. Czyż serce jest obojętne na losy żołnierza oddającego krew swoją za nasze bezpieczeństwo, za naszą wolność, kto zdaje sobie sprawę z tego świętego obowiązku, ten nie przewlekając, złoży winien możliwie największą ofiarę, czy to w pieniądzech czy to w naturze na rzecz żołnierza.

Obywatelski Komitet Wykonawczy zwa Was Rodacy, abyście temu świętemu obowiązkowi uczynili zadość i nie wąpli, że to gorące jego wezwanie nie pozostanie bez skutku. Niechaj posypią się w wielkiej obfitości dary, napłyną znaczne fundusze, a Komitet Obywatelski uczyni wszystko co jest w jego mocy, aby żołnierze polscy walczący na froncie odczuli znów, jak w one dni sierpniowe, że stoł za nimi cały Naród i podtrzymuje ich w walce z wrogiem śmiertelnym za całość i niepodległość Ojczyzny.

Obywatelski Komitet Wykonawczy Obrony Państwa.
Prezes: J. Haller — general broni, Bernatowicz, ks. Bliznicki — poseł do Sejmu, Blykosz, prof. Dickstein, dr. K. Dziński, St. Dziwulski, B. Herze, Janasz, M. Kleniewski, J. Kowerski, J. Machnicki, S. Mikulowski-Pomorski, S. Nowicki, S. Ocetkiewicz, S. Olaszowska, ks. A. Okolo-Kulań, A. Pomkowski, Rauer, dr. A. Rząd — poseł do Sejmu, Wasilewski, Święcicki, J. Wozniak — poseł do Sejmu.

Apel ludu słowackiego do Polski. Słowacka Rada Narodowa dąży do oparcia o Polskę.

Warszawa, 13 | 10. „Slovak”, organ Słowaków niezawisłych w № 33 z dnia 8 września ogłasza tekst telegramu, wysłanego przez słowacką Radę Narodową na ręce Naczelnika Państwa polskiego: „Słowacka Rada Narodowa z entuzjazmem pozdrawia p Naczelnika i sławną armię polską z okazji polskiego zwycięstwa. Radość nasza jest tem większa, że bratni naród polski jest jedynym przyjacielem i jedyną nadzieją ujarzmionego narodu słowackiego”.
Podpisano: prof. dr. Franciszek Jehliczka Franciszek Unger, prezydium Słowackiej Rady Narodowej.
To samo pismo w jednym z artyku-

łów cmawia program Słowaków niezawisłych i tek pisma: „Słowaczyna nie należy ani do Czechów, ani też do Madziarów, lecz tylko do Słowaków. Słowaczyna nra być samodzielnym wolnym państwem, a ponieważ sami nie jesteśmy dość silni, słowacka Rada Narodowa chce abyśmy się oparli o miły, silny, 30 miljonowy, bratni naród polski.
Będziemy żyć z Polską we federacji w takim stosunku, w jakim opórzowały przed wojną Węgry do Austrii.
Czechów nienawidzimy, Madziarów się boimy, chcemy być państwem wolnym Bóg i Naród Polski nam dopomoga”.

Czesi przed kryzysem wewnętrznym.

Cieszyn. Rząd czeski rozszerzył rozporządzenie o sądach doreznych za przemytnictwo na Słowacznynie, również na Morawach, Śląsk czeski i obwód Huczyski.
Oczywiście sprawa przemytnictwa jest tutaj tylko niezręcznym pozorem. Rząd czeski chwytia się tych drakonicznych zarządzeń wobec coraz silniejszego zaostrenie stosunków wewnętrznych.
Przewlekające się przesilenie rządowe spowoduje prawdopodobnie bliższe usiąpienie gabinetu Tuszera. Na wczoraj-

szej konferencji socjalistów czeskich i niemieckich w Pradze, zapadła uchwała, aby się połączyć dla wspólnej walki z bieżącym rządem. Grupy skrajne pod przewodnictwem Szmerala, który właśnie powrócił z Sowdpeji, chcą oprócz Niemców włączyć do rządu także Madziarów.
Ponieważ mimo to utworzenie skrajnie lewicowej większości jest wątpliwe, przypuszczają, że powołanie gabinetu u rządzący jako prowizorium aż do wyjaśnienia sytuacji.

Pomyślnie walki na Wschodzie.

Warszawa. Komunikat sztabu gen. wojsk polskich z dn. 13 b. n.:
Na odcinku armii ukraińskiej spokój. Nad Gniłą Lipą ugrupowali w bój bolszewicy 3 świeże pułki między Bobuchowem i Konniszynem.
W rejonie Buska lokalne walki, w których wzięto jenieców oraz zajęto miejscowości: Chronibaby i Rekobuty.
W rejonie Sokala oddziały nasze stanęły na linii Kratynopol i Sohal. Na północ od Sokala sforsowano rzekę Studziankę — po uporczywej walce przełamano opór nieprzyjaciela. Oddziały nasze obsadziły Motriczew i Uściług i zajęli Biskupce.
Na zachód od Kowla mimo silnego oporu nieprzyjaciela

za zajęto Maciejów.
Na północ-wschód od Brześcia w okolicy Szpitala i Stiepanki odparto kilkakrotnie ataki 5 pułków bolszewickich, zmuszając je do pancernego odwrotu. Zdobycz na tym odcinku wynosi 132 jenieców, 3 karabiny maszynowe.
Na północny zachód od Puszczy Białowieskiej, poperyny akcją 2 baterji i pociągu pancernego — atakował nieprzyjaciel dziesięciokrotnie nasze pozycje. Odparto wszystkie ataki.
Na północy w wypadzie na „Kuznicę” wzięto 50 jenieców.
W Suwalszczyźnie obustronna działalność patroli wywiadowczych.
Naczelne dowództwo wojsk polskich sztabu generalnego.

Telegramy

Nota Peilury do Czozerina.
Wedle pogłosek w kołach politycznych Peilura wystosował do Czozerina notę, w której proponuje odrębne rokowania o pokój z rządem bolszewików.
O fakcie tym miał zawiadomić rząd warszawski minister rząd Peilury, p. Lewickij. Podobno na notę Peilury jeszcze nie nadeszła odpowiedź od rządu sowieckiego.
Traktat wojskowy francusko-belgijski.
W sobotę przed południem wysłano do ambasady w Paryżu notę w sprawie podpisania traktatu wojskowego franco-belgijskiego. Ambasador belgijski wręczył Millerardowi oświadczenie, które jest odpowiedzialną na list jego do prezydenta Delacroix. Dokument podpisany jest przez prezydenta ministrów p. Delacroix oraz Jansona, ministra wojny i stanowił definitywne zawarcie defenzywnej konwencji wojkowej.
Zaburzenia w Triście.
Paryż. Z Triestu donoszą o nowych starciach pomiędzy wojskiem włoskim, a mieszkańcami pochodzenia słowackiego. Trzy osoby zostały zabite.

Międzynarodowy uniwersytet w Brukseli.

Bruksela. Odbył się tu uroczysty akt założenia międzynarodowego uniwersytetu. Uroczystemu aktowi przewodniczył profesor Appleton z uniwersytetu Lyonskiego. Do chwili powołania komitetu stełego utworzył się komitet tymczasowy, w skład którego wchodzi: Jansou, rektor uniwersytetu bukereszteńskiego, Rodfusser, profesor uniwersytetu zuryskiego, Halecki, profesor uniwersytetu warszawskiego, Hollet, profesor uniwersytetu w Brighton i profesor Appleton z Lyonu.
Trzy tysiące zamachów w Irlandji.
London. W związku z zapewnieniami Lloyd George’a, że burmistrz Corku Mac Swiney, będzie wypuszczony na wolność po złożeniu przez sery odpowiednio gwarancji, że zamachy na przedstawicieli władz nie będą się powtarzały w Irlandji, rząd angielski ogłosił statystykę, która wykazuje, że od początku roku dokonano w Irlandji przeszło trzy tysiące zamachów. Ofiarą tych zamachów padło między innymi z górą stu przedstawicieli policji.
35,000 uolekinierów żydów przed wojskiem z Polski.
Katowice. „Der Welsch Adler”, podaje depeszę Reutersa, że liczba żydów

Teatr PARYSKI

Program od niedzieli 12 do środy 15 września r. b. włącznie

Dla młodzieży dozwolonej!

Znakomita królowa ekranu

Franceska Bertini

w niezrównanej 6-cio aktowej farsie nad farsy

p. t.

„ŁAKOMSTWO”

(z cyklu 7 grzechów głównych)

UWAGA. Farsa ta w całej Europie wywołała entuzjazm wśród dorosłych i młodzieży.

Teatr „ODEON”

Program od czwartku 9-go do środy 15-go Września 1920 r.

3-cia Serja.

Największa Sensacja Wszechświatowa! słynnego, niebywałego arcydzieła

„WŁADCZYNI ŚWIATA”

pod tytułem:

RABBI z KUAN-FU

Dramat w 5-ciu aktach

w roli głównej **MIA MAY** Rzecz dzieje się w Chinach.

Nad program: **Przegląd wszechświatowy**

(Żywa kronika chwili bieżącej na całym świecie),

oraz **Na Śląsku**

(Rysunek aktualny).

Ze względu na artystyczną wartość obrazu — Wejście dla młodzieży dozwolone.

Wojskowe Kino

„Legun”

Ceny miejsc: Krzesło 9, łoże 11 mk. żołnierze do krzesła 5 mk.

Program od wtorku 14 do piątku 17 września włącznie

BÓL ŻYCIA

Współczesny dramat w 5 aktach z życia rosyjskiej arystokracji. **W. PREOBRAZENSKAJA** w roli tytułowej.

Nad program: **FRONT GALICYJSKI** zdjęcie C. U. F. przy Nacz. Dow. W. P.

Dr. Stefan Purski choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęć od 3-7.
Kilinskiego № 4.

Dr. E. Petrykat choroby skórne i weneryczne
Przyjmuje od 1-4 i 7-8 w.
ul. Dąbrowskiego 6 (Szkoła) I piętro.

Dr. Stefan Kon specjalność: akuszerja i choroby kobiece powrócił.
Ul. Kościuski 16.

Dr. Wl. Kahl choroby kobiece, akuszerja, wewnętrzne
Przyjmuje od 1-ej do 4-ej
ul. Dąbrowskiego 5 (Szkoła) II piętro.

Odciski, brodawki szybko usuwa

„VEROL”

z kognitkiem sprzedawane we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Skład główny: Hurtownia Właścicieli Aptek.

Dr. M. Weltman choroby wewnętrzne
Przyjmuje od 5 do 7 pp.
II Aleja Nr. 35. (prawa oficyna 3-cie piętro).

Lekarz-Dentysta **Michał Grejniec** ulica Panny Maryi № 10. Telefon 250. Przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 wiecz.

Dr. D. Szenkier z Warszawy choroby chirurgiczne i urologiczne
przyjmuje od 4-6 ul. Panny Maryi № 30.

Zebrań ogólnych

członków koop. „Wyzwolenie” odbędzie się dnia 26 b. m. 1920 r. o godz. 3-iej po poł. w sali Strazy Ogniowej, na które obowiązani są przybyć wszyscy członkowie koop. „Wyzwolenie” Porządek dzienny: 1) sprawozdanie Komisji Organizacyjnej za czas od 1 V do 1 IX r. b. 2) sprawa połączenia z kooperatywą „Naprzód” 3) wybory, 4) sprawozdanie komisji rew. i likwid. (odczytanie protokołu z d. 3 I V). Zarząd.

Futro damskie do sprzedania olatejść m.żna up. Ry. drs. Kościuski 18. **Poszukuję** pokoju w oblowanego pianinami lub też Oferty w Gołcu dla J. N.

Stacja dla uczni, III Aleja 57. **2 morgi** ziemi (leka i torf), młyn m. o'rowy jedno piętrowy z kotłownią m. urwaną nie wykonany i inne zabudowania do sprzedania Ładźcie gm. Radziechowice p. Nowo radomsk R. Chruściel.

Udziele polskiego za francuski ewent. konwersacji Wład w Gonsu.

Garnitur frakowy zupełnie nowy w dobrym stanie okazuje się do sprzedania ul. Dąbrowskiego 9 m. 2 od 11-iej do 5-iej godziny.

Potrzebna przystojna panienka jako model do obrazu dla art. malarsza za odpowiedniość i honorarj. m. Dyskretna i odpowiednia. Zgłoszenia piśmienne w Gołcu dla „Artysty” lub osobliście w pracowni III Aleja 73 pierwsze piętro, front. Umówić się można po między godz. 12 a 3 w podobnie. termin dopiętku

Izrac litka s. 7-mio kl. wykształconym poszukuje miejsca w biurze lub lekcyj Wład Kościuski 37 m. 1

Sklep spóżywszy do sprzedania Kościuski 46.

Kupię mieszynę do stycznia Singera Adres w Gołcu B.R.

Poszukuję meblowanego pokoju przy rodzinie Oferty w Adm. Gonsu dla J. M.

Do sprzedania jesionki, kapelusze męski i wspaniałe czynniki III Aleja 71 m. 2.

Pokoju wśrodmieściu z meblami otwieszeniem elektrycznym poszukuje handlowiec w. K. Kościuski 19 a m. 9 parter.

Bryczka reserwowa na parę koni w Zreblich st. kolejowa Olętny.

Stroiciel-korektor fotopiędów, pianin i fis harmonij przyjeżdża na czas krótki wykonywać wszelkie reparacje, repara rowańce i harmonie Litkawe zgłoszenie II-a Aleja Nr. 18 m. 5 A. Czesz. t.

Zgubiono rękawiczkę mełą skór. kawałek ołowa Uprasa się o swrot za nagrodę Spiszek 2 Cwierzyński

Sprzedam mieszynę z klerstem ul. Cienna Nr. 20 Szwajkoff

Do sprzedania kółka Wład. Barbary 26 w herbarjatu.

Rower do sprzedania ul. Mała Nr. 16 w. w. w. w. w. w.

Zgubiono kartę powołania wyd. na imię Jana Nowata.

Potrzebna kasjerka Kościuski 10a Weber.

Kupię kaszą ilość miedzi, ulica Kościuski 19a fakturyka c. w. w.

Bryczka reserwowa na parę koni w Zreblich st. kolejowa Olętny.

Stroiciel-korektor fotopiędów, pianin i fis harmonij przyjeżdża na czas krótki wykonywać wszelkie reparacje, repara rowańce i harmonie Litkawe zgłoszenie II-a Aleja Nr. 18 m. 5 A. Czesz. t.

Zgubiono rękawiczkę mełą skór. kawałek ołowa Uprasa się o swrot za nagrodę Spiszek 2 Cwierzyński

Sprzedam mieszynę z klerstem ul. Cienna Nr. 20 Szwajkoff

Do sprzedania kółka Wład. Barbary 26 w herbarjatu.

Rower do sprzedania ul. Mała Nr. 16 w. w. w. w. w.

Zgubiono kartę powołania wyd. na imię Jana Nowata.

Potrzebna kasjerka Kościuski 10a Weber.

Ważne d'a kooperatywy i dla własnej potrzeby Za nie podobające się spodnie swra empy pieniądza Wyślazł poezja, salienta powstawa bez zadatku gotowe spodnie dobre uszyte, szarne s białymi paskami lub w innych kolorach, granatowe lub szare paki na 250 mk. tak-że wysylam sportowe spodnie farby szaki i innych kolorach s bufalami lub bez bafy 290 mk. Za opakowanie i przesyłkę doliczamy 15 mk Adres: A Klwian Łódź 29 ul Długa Nr. 23

Zgubiono w Ryku we wtorek mk 3000 gran patentowa sprzedak owoce i kwiaty mag. na prawo karykaria nie s placu na Ryku wyd. na imię Henryk Sztrachilo. Uprasa się o swrot za nagrodę. Wład. Nowy Rynek № 18 Czeszochowski.

Tanio do sprzedania z powodu wyjazdu fortepian i pianofon Marszałkowski ul. Mickiewicza 18.

Sklep rzeźniczy do sprzedania s urządzeniem i mieszkanem Wład. 30.